

Милутин Тадић

Увод у академско писање

Академска мисао

Милутин Тадић

УВОД У АКАДЕМСКО ПИСАЊЕ

Београд, 2021

Милутин Тадић

УВОД У АКАДЕМСКО ПИСАЊЕ

Рецензенти

Проф. др Александар Петровић

Универзитет у Београду - Географски факултет

Мирон Шнур, магистар географије, Сарајево

Издаје и штампа

АКАДЕМСКА МИСАО, Београд

Дизајн и техничка припрема

Милутин Тадић

Корице

Борис Поповић

Компјутерска графика на насловној страни

Станко Тадић, *Галаксија*

Тираж: 300

ISBN 978-86-7466-896-2

Место и година издања: Београд, 2021.

© Милутин Тадић

Ово се дело не сме умножавати, фотокопирати и на било који начин репродуковати, ни у целини, нити у деловима, без писменог одобрења издавача.

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР

I – ОПШТИ МОДЕЛ НАУЧНЕ МЕТОДЕ / 7 (вежбе на стр. 82-83)

1. Научна метода; 2. Избор научног проблема (формулисање питања); 3. Прикупљање података (истраживање); 4. Формулисање хипотезе и предвиђање последица; 5. Проверавање хипотезе (проверавање истинитости предвиђених последица); 6. Анализа резултата и доношење закључка; 7. Објављивање резултата.

II – СЕМИНАРСКИ РАД / 13 (вежбе на стр. 84-85)

1. Семинарски рад: пробни писани студентски рад; 2. Врсте семинарских радова; 3. Структура семинарског рада; 4. Семинарски рад: задатак.

III – НАУЧНИ ЧЛАНАК / 17 (вежбе на стр. 86)

1. Научна литература: научни часопис; 2. Рангирање научних часописа 3. Рецензија научног чланка 4. Врсте/категорије научних чланака.

IV – СТРУКТУРА НАУЧНОГ ЧЛАНКА (I део) / 23 (вежбе на стр. 87-88)

1. IMRAD формат; 2. Почетни делови научног чланка I: наслов, извод и кључне речи.

V – СТРУКТУРА НАУЧНОГ ЧЛАНКА (II део) / 27 (вежбе на стр. 89)

1. Главни делови научног чланка: Увод, Методе, Резултати, Дискусија/Закључак; 2. Заокружујући делови научног чланка: Захвалност, Литература, Прилози.

VI – ОПШТА ПИСМЕНОСТ КАО УСЛОВ ЗА АКАДЕМСКУ ПИСМЕНОСТ / 31

(вежбе на стр. 90-91)

1. Врсте писмености; 2. Услови за добру писменост; 3. Самосталност у писању; 4. Читање добрих писаца: научна лектира; 5. Што чешће стављати на хартију своја запажања; 6. Преводити.

VII – АКАДЕМСКИ СТИЛ ПИСАЊА / 35 (вежбе на стр. 92-93)

1. Академски стил – један од функционалних стилова стандардног језика; 2. Одлике академског стила; 3. Емотивност и монолоичност: дискутабилне одлике академског стила.

VIII – НАВОЂЕЊЕ ИЗВОРА / 40 (вежбе на стр. 94-95)

1. Референцирање извора у тексту рада; 2. Форматирање појединачних извора у списку литературе; 3. Форматирање појединачних електронских извора (веб-извора) у списку литературе;

IX – ФОРМАТИРАЊЕ СПИСКА ЛИТЕРАТУРЕ / 48 (вежбе на стр. 96)

1. АПА формат списка литературе; 2. Форматирање списка литературе у радовима писаним српским језиком, ћирилицом.

X – ЦИТИРАЊЕ И ПАРАФРАЗИРАЊЕ / 52 (вежбе на стр. 97-98)

1. Референцирање цитираног и парафразираног текста; 2. Референцирање цитата: а) са презименом аутора, годином и бројем стране, све у загради; б) референцирање са презименом аутора као делом реченице (приповедачки начин); 3. Референцирање парафраза; 4. Самоцитирање (ауоцитирање); 5. Референцирање цитата из секундарних извора; 6. Уклапање цитата у основни текст.

XI – ТАБЕЛЕ И ИЛУСТРАЦИЈЕ У АКАДЕМСКИМ РАДОВИМА / 57 (вежбе на стр. 99)

1. Нумерисање и навођење табела и илустрација; 2. Табеле; 3. Илустрације.

XII - ЕТИКА НАУЧНОГ РАДА / 62 (вежбе на стр. 100)

1. Кодекс професионалне етике; 2. Ненамерне грешке; 3. Преваре у науци: плагијаризам; 4. Преваре у науци: фабриковање и фалсификовање; 5. Преваре у науци: лажно ауторство; 6. Преваре у науци: двоструко објављивање; 7. Последице академског непоштења.

XIII – ПРЕЗЕНТАЦИЈА АКАДЕМСКОГ РАДА / 69 (вежбе на стр. 101)

1. Презентација; 2. Мултимедијална презентација; 3. Припрема презентације; Савети за припрему добре презентације; 4. Постер презентација.

XIV – СИСТЕМАТИЗАЦИЈА I: НАУЧНИ ЧЛАНАК / 73 (вежбе на стр. 102-103)

1. Пример научног чланка.

XV – СИСТЕМАТИЗАЦИЈА II: ВИЗУЕЛНО ПРЕДСТАВЉАЊЕ / 77 (вежбе на стр. 102-103)

1. Графички извод/апстракт, постер и компјутерска презентација рада представљеног у XIV лекцији.

РАДНА СВЕСКА / 81

I – Општи модел научног метода; II – Семинарски рад „Порекло моје породице”; IV – Структура научног чланка (I); V – Структура научног чланка (II); VI – Општа писменост као услов за академску писменост; VII – Академски стил; VIII – Навођење извора; IX – Форматирање списка литературе; X – Цитирање и парафразирање; XI – Табеле и илустрације у академским радовима; XII – Етика научног рада; XIII – Презентација академског рада; XIV / XV – Систематизација.

ПОГОВОР / 105

РЕЧНИК / 106

ЛИТЕРАТУРА I / 108

ЛИТЕРАТУРА II / 110

ЛИТЕРАТУРА III / 111

ПРЕДГОВОР

Књига је намењена студентима Географског факултета у Београду и зато је структурирана у 15 лекција (= 15 радних недеља током семестра). У главним цртама написана је током 2017. године првенствено на основу наставног искуства стеченог радом са студентима у оквиру предмета Академско писање у географији који се од 2014. године слуша на првој првој години студија, смер Географија. Да није састављена у цајтноту, могла је бити краћа (= боља).

Књига је „радног“ карактера јер садржи задатке за чија је решења остављен одговарајући простор. Да се не би прекидао континуитет излагања, задаци су дати одвојено, у другом делу књиге – у „Радној свесци“ (стр. 81-103). Главни задатак, семинарски рад, дат је на почетку књиге и решава се корак по корак, из лекције у лекцију.

ШТА ЈЕ ШТА У КЊИЗИ

Помоћни текст	Основни текст	Наслов лекције (поглавља)	Упут на „Радну свеску”																				
Табела	Увод у АКАДЕМСКО ПИСАЊЕ	Главно питање	Паслов одељка																				
16	<p>Шта треба да садржи сваки од структурних делова наведено је у табели 1, а то посредно, преко питања на која у склопу њих треба дати одговоре, док је у табели 2 препоручено шта не треба, истим редом.</p> <p>Табела 2</p> <p><i>Шта треба избегавати у сваком од делова семинарског рада, редом</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Део</th> <th>Погрешно (не препоручује се)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Наслов</td> <td>Не у облику питања; без поднаслова, скраћеница и акронима.</td> </tr> <tr> <td>Анстракт</td> <td>Без цитирања, табела, илустрација, формула, фусота, литературе и скраћеница, и без чињеница којих нема у раду.</td> </tr> <tr> <td>Кључне речи</td> <td>Не понављати обавезно речи из наслова.</td> </tr> <tr> <td>Увод</td> <td>Не бити превисше општег, не дефинисати општепознате појмове, не набрајати мање битне изворе, нити доказивати хипотезу.</td> </tr> <tr> <td>Раздела</td> <td>Не описивати детаљно стандардне методе, не изостављати опис тешкоћа и ограничења исчерских током рада. Не привлачити исте резултате на два начина (текст/табела, табела/графикон).</td> </tr> <tr> <td>Закључак</td> <td>Не игнорисати супротна истраживања, не износити нова сазнања и податке, изворе и илустрације, не наводити литературу.</td> </tr> <tr> <td>Завхвалност</td> <td>Не захваљивати се онима који су сарађивали по службеној дужности.</td> </tr> <tr> <td>Литература</td> <td>Не додати изворе који нису наведени у раду.</td> </tr> <tr> <td>Прилози</td> <td>Не додати прилоге који нису неопходни.</td> </tr> </tbody> </table> <p>4. Задатак (није довољно знати, треба и примењивати) Користећи научну методу проучите историју породице и напишите семинарски рад под насловом „Порекло моје породице у коме ћете применити знања изложена у наредним лекцијама, јер није довољно знати, треба и примењивати.</p> <p>Полазећи од себе, одмах крените са прикупљањем података о члановима породице (имена, места и датуми рођења, занимања, спољни изглед, сталеж, образовање, брачно стање, деца, учешће у рату, одликовања, служба, однос према животу, занимљивости, породичне легенде и др.) и информација о миграцијама сродника (географије породичних завичаја, правци и узроци миграција и др.).</p> <p>Шта је семинарски рад? Које две врсте семинарског рада постоје, и по чему се разликују? Који је смисао семинарског рада? По чему се семинарски рад на факултету разликује од средњошколског есеја? Који је начелни обим (изражено у речима, редовима, процентима) делова семинарског рада? Која су главна питања која карактеришу садржај сваког дела семинарског рада, редом? Шта треба избегавати у сваком делу семинарског рада, редом?</p>	Део	Погрешно (не препоручује се)	Наслов	Не у облику питања; без поднаслова, скраћеница и акронима.	Анстракт	Без цитирања, табела, илустрација, формула, фусота, литературе и скраћеница, и без чињеница којих нема у раду.	Кључне речи	Не понављати обавезно речи из наслова.	Увод	Не бити превисше општег, не дефинисати општепознате појмове, не набрајати мање битне изворе, нити доказивати хипотезу.	Раздела	Не описивати детаљно стандардне методе, не изостављати опис тешкоћа и ограничења исчерских током рада. Не привлачити исте резултате на два начина (текст/табела, табела/графикон).	Закључак	Не игнорисати супротна истраживања, не износити нова сазнања и податке, изворе и илустрације, не наводити литературу.	Завхвалност	Не захваљивати се онима који су сарађивали по службеној дужности.	Литература	Не додати изворе који нису наведени у раду.	Прилози	Не додати прилоге који нису неопходни.	<p>III – НАУЧНИ ЧЛАНАК</p> <p>Шта је научни чланак и које услове мора испунити да би био објављен?</p> <p>1. Научна литература: научни часопис</p> <p>Научници широм света, користећи научне методе, свакодневно врше најразличитија истраживања у настојању да дођу до нових сазнања. Одређено научно истраживање сматра се завршеним тек је објављено (публиковано), тј. када резултати и закључци тог истраживања постану доступни другим научницима, да могу проверити њихову истинитост. Осим што објављивањем информичу научну јавност о резултатима својих истраживања, научници истовремено обезбеђују првенство када је у питању одређено открића (закона, теорије).</p> <p>Резултате својих методичних и савесних, иретко и дуго-трајних истраживања, научници објављују у облику монографија, чланака у научним часописима или зборницима састављених са разних научних скупова, дисертација, енциклопедија, речника и уџбеничке литературе, што је све скупа обухваћено појмом научна литература (сл. 1). Најчешће су то научни чланци који се штампају у научним часописима које издају научна друштва и научне установе (факултети, институти). Данас те институције, скоро без изузетка, научне часописе објављују и у електронској форми, чиме постижу да им часописи постају видљивији и доступнији.</p> <p>Слика 1</p> <p><i>Хијерархија научне литературе у облику пирамиде</i></p> <p>Врху пирамиде (највише препознатљивост) налазе се: Књиге (ауторство), Књиге (уредништво), Поглавља књиге, Научни часописи, Зборници са конференција, Дисертације, Патенти, технички извештаји, и Остало (веб-странице, ненаучни извори и др.).</p> <p>научна литература scientific literature</p> <p>ВЕЖБЕ, стр. 86</p>	17
Део	Погрешно (не препоручује се)																						
Наслов	Не у облику питања; без поднаслова, скраћеница и акронима.																						
Анстракт	Без цитирања, табела, илустрација, формула, фусота, литературе и скраћеница, и без чињеница којих нема у раду.																						
Кључне речи	Не понављати обавезно речи из наслова.																						
Увод	Не бити превисше општег, не дефинисати општепознате појмове, не набрајати мање битне изворе, нити доказивати хипотезу.																						
Раздела	Не описивати детаљно стандардне методе, не изостављати опис тешкоћа и ограничења исчерских током рада. Не привлачити исте резултате на два начина (текст/табела, табела/графикон).																						
Закључак	Не игнорисати супротна истраживања, не износити нова сазнања и податке, изворе и илустрације, не наводити литературу.																						
Завхвалност	Не захваљивати се онима који су сарађивали по службеној дужности.																						
Литература	Не додати изворе који нису наведени у раду.																						
Прилози	Не додати прилоге који нису неопходни.																						
<p>Издавачка кућа „Службени гласник“ је у едицији „Корени“ поново издала студију Јована Цвијића и његових следбеника о пореклу српског становништва по प्रदेशним целинама Србије. Од планираних 80, до сада су објављене 44 књиге.</p> <p>Напомена: Детаљна упутства се налазе у Радној свесци, у првој вежби „Семинарски рад „Порекло моје породице“ (стр. 72-73).</p>	<p>Одговорима до резимеа</p>	<p>III – НАУЧНИ ЧЛАНАК</p>	<p>III – Научни чланак</p>																				
Напомена	Питања за утврђивање знања	Илустрација	Кључне речи: срп., енл.																				